

Klastry mohou posílit ekonomiku a nabídnout řešení společenských výzev

19.3.2026 - Zdeněk Vesecký | CzechInvest

Závěrečné, v pořadí šesté setkání National Stakeholder Group projektu AccelerateGDT, ukázalo že klastry mohou sehrát zásadní roli v transformaci české ekonomiky. Setkání, které organizovala agentura CzechInvest, nabídlo nejen shrnutí výstupů projektu, ale především otevřelo širší debatu o tom, jak propojit byznys, veřejný sektor a společenské výzvy prostřednictvím konceptu sdílené hodnoty.

Role klastrů v Česku se postupně posouvá. Už nejde jen o platformy pro networking, ale o aktéry, kteří v tzv. modelu „Triple Helix“ propojují firmy, výzkumnou sféru a veřejnou správu. *„Klastry jsou jedna z těch důležitých oblastí při budování inovačního ekosystému. Pokud chceme do Česka přitahovat high-tech investice a kvalitní projekty, musíme ten ekosystém posunout na vyšší úroveň,”* uvedl René Samek, ředitel Divize investic a zahraničních aktivit agentury CzechInvest.

Zkušenosti z projektu AccelerateGDT zároveň ukazují, že bez systematické podpory a dlouhodobé strategie státu nelze potenciál klastrů plně využít. *„V Česku zatím není mnoho klastrových projektů, které by stát aktivně podporoval. O to důležitější je, že se toto téma daří držet a rozvíjet,”* doplnil Filip Krůta, ředitel odboru inovací agentury CzechInvest.

Jedním z konkrétních příkladů dobré praxe je Český bateriový klaster, který ilustruje, jak může spolupráce firem, akademické sféry a státu přispět k rozvoji strategického odvětví. *„Jsme průmyslová země a přechod k elektromobilitě znamená, že baterie budou klíčovou součástí ekonomiky. Nestačí je jen dovážet, musíme být schopni je vyrábět a rozvíjet celý hodnotový řetězec,”* zaznělo z úst Jana Vejby, výkonného manažera Českého bateriového klasteru.

Ten zároveň upozornil, že bateriový průmysl není hrozbou, ale příležitostí, která může vytvářet nové pracovní příležitosti, know-how i významný podíl na HDP. Příklad bateriového klasteru také ukazuje jejich praktické fungování – od networkingu přes společné projekty až po zahraniční mise a sdílení know-how.

Sdílená hodnota: od CSR k jádru byznysu

Klíčovým tématem setkání byl koncept sdílené hodnoty (Shared Value), který propojuje ekonomický úspěch firem s řešením společenských a environmentálních problémů. Sdílená hodnota znamená, že firmy zvyšují svou konkurenceschopnost a zároveň zlepšují podmínky ve společnosti, ve které působí. Tímto konceptem Michaela Portera a Marka Kramera se řídí například ve Španělsku. *„Přestali jsme vnímat firmy jako izolované entity a začali je chápat jako součást ekosystému, za který nesou odpovědnost,”* uvedla Juliana Penagos, zástupkyně katalánského módního klasteru MODACC.

Podle jejích zkušeností nabízí tento způsob nejen lepší přístup ke kapitálu, ale také vznik nových obchodních modelů, vyšší atraktivitu pro talenty a silnější spolupráci v hodnotovém řetězci.

Myšlenka vytváření sdílené hodnoty vychází z uvědomění, že ekonomická hodnota a sociální pokrok – tradičně vnímané jako protiklady – už nemohou stát proti sobě. Takový přístup dnes nestačí, pokud chceme chránit naši planetu, podporovat komunity a zajistit udržitelnou budoucnost. Něco je tedy skutečně špatně, a jak už někdo trefně poznamenal, podnikání je v mnoha ohledech rozbité.

„Princip sdílené hodnoty nabízí cestu, jak kapitalismus znovu promyslet: jak vytvářet hodnotu nejen

pro firmy, ale také pro planetu a pro všechny lidi. Je to návrh, jak opravit podnikání, aby jeho dopady byly prospěšné širšímu okolí," řekla ke konceptu Shared Value Federica Belfanti z italské Università Carlo Cattaneo – LIUC.

Lidstvo podle ní věřilo, že ekonomický rozvoj přirozeně vede k sociálnímu pokroku. Dnes však víme, že funguje i opačně – sociální pokrok je základem udržitelného ekonomického růstu. Jde o obousměrný vztah: úspěch firem závisí na prosperitě společnosti, a společnost potřebuje úspěšné firmy, aby zajistila práci, mzdy a dlouhodobou prosperitu.

Role CzechInvestu: propojování, data i strategie

Projekt AccelerateGDT ukázal, jakou roli může hrát veřejná instituce při rozvoji klastrů. CzechInvest působí jako facilitátor spolupráce, poskytovatel dat i partner pro internacionalizaci. *„Dokážeme klastry propojovat napříč regiony i se zahraničím a nabídnout jim analytické kapacity, které často samy nemají,*" uvedla Pavlína Slepíčková, projektová manažerka AccelerateGDT.

Důležitým výstupem projektu je také samotná platforma National Stakeholder Group, která by měla pokračovat i po jeho skončení. Její náplní bude zajištění větší provázanosti aktivit CzechInvestu s aktivitami klastrů.

„Klastry vnímáme jako jeden z nástrojů pro posilování inovací a konkurenceschopnosti ekonomiky a pokud by se jim podařilo aplikovat také koncept sdílené hodnoty, mohly by mít jejich aktivity také společenský dopad," dodala Zuzana Procházková, projektová manažerka AccelerateGDT.

Poznámka: Závěrečné setkání se konalo jako součást projektu číslo 01C0037, zkratka projektu AccelerateGDT. Projekt je realizován v rámci programu Interreg EUROPE financovaného z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Kontakt pro média

Zdeněk Vesecký

PR manažer a tiskový mluvčí

+420 724 591 667

zdenek.vesecky@czechinvest.gov.cz

<https://czechinvest.gov.cz/cz/Homepage/Novinky/Brezen-cs/Klastry-mohou-posilit-ekonomiku-a-nbsp-nabidnout-reseni-spolecenskych-vyzev>